

Angliæ II. Tabula.

70

continens Northumbriam, Cumberlandiam Comitatus, & Dunelmensem Episcopatum.

GENERATIM quæ dicenda habuimus de Anglia absolvimus: postulat Methodus, ut speciatim & per partes eam percurramus. Britannia ab se debellata citeriorem partem in Provinciam redactam, Romani varie diviserunt, ut supra diximus. Saxones vero pro Pentarchia Romanorum fecerunt Heptarchiam, in ea sunt *Cantium, Sussexia, Eastanglia, Westsexia, Northumbria, Eastsexia, & Mercia*. Hodie in Comitatus (quos vel *Conventus* vel *Pagos* proprie & Latine voces) Angli peculiari vocabulo *Schires* appellant, distribuitur. Ac primum anno a Christo nato 1016 Ethelredo regnante tantum xxxii. numerabantur: deinde sub Guilielmo primo xxxvi. Postea tres in numerum additæ xxxix Comitatum numerum compleverunt, qui hodie in Anglia obtinet. Quibus accedunt xiii plures in *Vallia*, quorum sex fuerunt tempore Edvardi Primi, reliquos Parliamentaria authoritate constituit Henricus Octavus. Hosce autem Comitatus seu Partes Angliæ cum nonnullis Insulis Mercator noster 6 tabulis luculenter expressas exhibet. Harum omnium tabulatum, quo ordine ab authore nostro proponuntur, delineationem, quam poterimus fidelissime proponemus. Offert se primo loeo *Northumbria*, vulgo *Northumberland*, Trianguli sed non æquilateri figura quodammodo inclusa jacens. Meridionale ejus latus *Derventus* in *Tinam* influens, & ipse *Tina* claudit, qua *Dunelmenses* spectat. Orientale latus Mari Germanico pulsatur. Occidentale vero quod ab occasu brumali in *Ortum* æstivum, primum concatenatis montibus, inde *Tyveda* flu. protrahitur, *Scotia* obvertitur, regionumque limes est. Terra ipsa magna ex parte aspera est, ac cultu dura. Ad mare & *Tinam* adhibita mediocri cultura satis est colono grata, alibi vero multo ingratior, & quasi horridior. Plutimisque in locis lapides illi *Lithauthraces*, quos *Sea-coales* Angli vocant, magna copia effodiuntur. Hæc autem Provincia ab Osca Hengisti fratre, & filio eius Iebusa in Saxonum potestatem redacta, primum suos duces clientelare iuri Cantii regibus obstrictos habuit. Inde cum regnum Berniorum constitutum esset, quod ad *Tessi* ad *Scoticum* fretum pertigit, pars ejus optima fuit, parvique Nordanhumbrorum regibus, qui cum suam periodum consecissent, quidquid ultra *Tuedam* erat, in *Scoticum* nomen cessit; hunc autem agrum Egbertus Orientium Saxonum Rex suo imperio per ditionem adjecit. Alfredus postea Danis permisit, quos Athelstanus pauculos post annos exturbavit; Eilricum tamen Danum populus postea in regem extulit, quem Ealdredus Rex statim expulit: Deinceps vero regium nomen in hac provincia desit, Comitesque qui prefuerunt dicti sunt. Incolebellicosissimi sunt & velites optimi. Cumque omnino Marti se quasi consecrarint, non est inter eos quispiam melioris notæ, qui suam turriculam, aut munimentum non habeat, & quamplurimos olim Baronum titulo honorarunt Reges etsi tenuioris fortunæ, ut militarem virtutem vel honore inter eos conservarent. Est in Northumbria urbs *Newcastle*, portu nobilis, quem Tina efficit sua profundiate naves valde magnas admittens, & ita defendens, ut nec tempestibus facile jactari, nec vadis afflictari possint.

Quodnam

Northumbria.
Situs.

Soli qualitas.

Imperium Ma-
rium.

Minori virtus.

Urbes.